

Baggrund – sælskindskasser

Her finder du baggrundsinformation til de samtalekort eleverne kan støtte sig op ad, når de går på opdagelse i materialerne. Læs nærmere om sælskindskassernes indhold og om den anbefalede fremgangsmåde i [lektionsplanen](#).

Ammerineq – Skindbehandling før i tiden

Viden om skindbehandling var en væsentlig del af menneskets tilpasning til livet i Arktis. Skind blev ikke kun benyttet til beklædning, men også til jagtredskaber, boligen og transportmidlerne. Viden om hvilke skindtyper der skulle benyttes og hvordan disse skulle forarbejdes til forskellige formål, var en forudsætning for overlevelse i Arktis før i tiden.

I Grønland går skindbehandlingstradition 4500 år tilbage. Den ældgamle viden, som er overleveret fra generation til generation, eksisterer stadigvæk til en vis grad i det grønlandske samfund. Det var ikke kun skindet fra dyrene som blev benyttet, men også sener, spiserør og hinder og mavesække fra forskellige dyr til f.eks. sytråd, trommeskind og forskellige beholdere.

Brugsgenstande og tøj af og med skind skal vedligeholdes for at bibeholde deres egenskaber. Derfor stopper behandlingen af skind ikke ved det færdige produkt, men fortsætter så længe det er i brug.

Samtalekort

- Nedenstående information er indhentet fra et interview i 2024 med daglig leder hos Great Greenland international, Marie Larand, suppleret med beskrivelser fra [Great Greenland hjemmeside](#).
 - Information om de forskellige sælarter, avittat (sælskindsbroderi) mm. er at finde i [baggrundsteksten](#) til undervisningsforløbet Sæler og sælskind.
 - Sælskindene og sælskindsgenstandene fra Great Greenland er fra Ringsæl og Grønlandssæl.

Hele sælskind fra Great Greenland

Grønlandssæl

Grønlandssæl kaldes også harpsæl eller silkesæl. Navnet silkesæl er en meget rammende beskrivelse for udseendet på skindet – det er blankt og blødt, og det skinner som silke. Harpsælen bruges primært til beklædning, men det er også yderst dekorativt til interiør. Harpsælen er kendetegnet ved sin naturlige grå farve og de sporadiske pletter, som er spredt over skindet. Nogle sælskind har mange pletter, nogle har få.

Ringsæler

Ringsælen kaldes også for netside, og det er nok den sæl, de fleste forbinder med Grønland. Dens markante aftegninger ned langs ryggen har været set på inuits klædedragter i hundreder af år, og i dag bruges skindet stadig til både beklædning og interiør. Ringsælen er fra naturens side lys grå, men har kraftige mørke ringmarkeringer langs med ryggen, som kan variere fra lys grå, mørke brune, til næsten sort. Udtrykket i skindet er meget forskelligt, men altid dekorativt. Ringsælens pels kan både være langhåret og korthåret. Den langhårede har et mere pelset udtryk, hvor den korthårede er mere flad. Den korthårede ringsæl er desuden betydelig større end den langhårede.

Forskellige skind

Forskellen på skind kan variere efter produktion/garvning. Nogle kan naturligt være lidt tyndere eller tykkere end andre. Helt som med mennesker og andre dyr. Den eneste reelle forskel der er på skindene, er at Great Greenland indhandler to forskellige sælarter. Når en garvningsproces er overstået, bliver hvert enkelt skind kategoriseret i A, B, C, D, E eller kasseret kvalitet.

Er et skind meget misfarvet efter garvningsprocessen, kan det være en fejl fra spækningen, hvor fedt ikke er fjernet tilstrækkeligt fra det rå skind. Så fedtet har oxideret under garvningen hvilket gør skindet gult. Den gule farve kan ikke rettes op, og så vælger Great Greenland at farve det i en moderigtig farve fremfor at kassere skindet. På denne måde bruger de så mange skind som muligt uden at kassere for meget.

Sælerne lever vildt, derfor opstår der ofte "skader" fra naturens side, som forringer skindkvaliteten. Dette er dog også, hvad der gør hvert enkelt sælskind helt unikt. Kvalitetsangivelserne fortæller derfor noget om skindets almene tilstand. Hvor perfekt eller uperfekt skindet er. Læs mere om sælskind [her](#).

Farvet sælskind

Hos Great Greenland sælges primært naturskind, men de farver også mange skind i populære og moderigtige farver. En farvning kommer kun på tale, hvis det naturlige skind er alvorligt misfarvet. En farvning reder dermed skindet fra at blive kasseret, så sikres en så stor produktion som muligt. Et smukt naturskind vil aldrig blive farvet, hvis ikke der er behov for det.

Sælskindsgenstande

Håndværk

Sælskind er yderst dekorative. Skindet kan anvendes som blandt andet gulvtæpper, som hynder i stole eller sofaer. Kun fantasien sætter grænserne. Sælskind opfører sig som andre lædervarer i forhold til slitage og vedligeholdelse. Et skønt materiale at lave håndarbejde i.

Alle sælskind forarbejdet af Great Greenland er fanget af inuitfangere langs med den grønlandske kyst. Alle skind er garvet på Great Greenlands garveri i Sydgrønland. Alle sælskind lever op til EU's lovgivning om sælskind. Kun inuitfangede sælskind er godkendt til salg, produktion og import i EU.

Læs mere herom på [EU's officielle hjemmeside](#)

Læs [her](#) EU's officielle oplysningspjece på dansk omkring sælskindsvarer:

Læs mere [her](#) om sæler på Grønlands naturinstitut, Pinngortitaleriffik (sælafdeling).

Great Greenlands sælskindsdesigns

Great Greenlands designer til alle. Gerne "mainstream" items som er tids løse. De har ikke kollektioner flere gange årligt men i stedet "drops" som bliver en del af deres faste sortiment. Som det så fint hedder i branchen i dag, så er de "SLOW-FASHION". Deres produkter er dybt forankret i grønlandsk håndværkstradition, de anvender traditionelle teknikker til bearbejdning af sælskind. Dette afspejler deres respekt for de gamle metoder og kulturarv. De integrerer moderne designprincipper og innovation i deres kollektioner. De arbejder med rene linjer og tidløse silhuetter for at skabe produkter, der appellerer til den gængse forbruger. Deres sortiment inkluderer

alt fra jakker, sko og accessoires som tasker og vanter til boliginteriørprodukter. Hvert produkt er skabt med fokus på funktionalitet og æstetik.

Great Greenlands mest populære produkter har altid været hjemmesko og luffer. Det er deres bestsellers på tværs af alle salgskanaler og lande. Det er deres mest populære varer, som kunderne vender tilbage til år efter år.

Har Great Greenland gode råd til unge (sæl)skinddesignere?

"Grønland har en rig tradition for sælskindsarbejde. Dyk ned i de traditionelle teknikker og designs, men find også din egen moderne vinkel. Vær ikke bange for at eksperimentere med forskellige stilarter, farver og kombinationer af materialer. Innovation er nøglen til at skabe noget unikt. Det er vigtigt at forstå sælskindets unikke egenskaber, som dets holdbarhed, isoleringsevne, og hvordan det reagerer på forskellige sy metoder. Prøv at få praktisk erfaring ved at arbejde direkte med materialet."

Sælskindets kulturelle betydning

Sælens historie er Grønlands historie, og Great Greenland vil sørge for, at den historie ikke bliver glemt. Udsagnet "Sælskindets historie er Grønlands historie" kan understøttes ved at belyse de mange måder, hvorpå sælskind har været en integreret del af Grønlands kultur, økonomi, og levevis gennem århundreder. Her er nogle nøgleområder, der viser sammenhængen mellem sælskind og Grønlands historie.

Økonomisk Værdi

Handel og Økonomi: Sælskind har historisk set haft stor økonomisk betydning i Grønland. Det har været en værdifuld handelsvare både lokalt og internationalt. Sæljagt og salg af skind har givet indtægter til lokalsamfundene, som har bidraget til deres økonomiske stabilitet.

Moderne Industri: I dag fortsætter sælskind med at spille en rolle i Grønlands økonomi gennem produktion af mode- og designartikler. Virksomheder som Great Greenland med flere, bruger sælskind i deres kollektioner, hvilket skaber arbejdspladser og fremmer grønlandsk design på den globale scene.

Kulturel Identitet

Kulturel Symbolik: Sælskind er ikke kun et praktisk materiale, men også et symbol på grønlandsk kultur og identitet. Det repræsenterer inuits tilpasningsevne og dybe forbindelse til naturen. Traditionelle dragter lavet af sælskind bæres ved kulturelle ceremonier og festligheder, hvilket understreger sælskindets betydning i den grønlandske kulturarv.

Kunst og Historiefortælling: Kunsthåndværkere i Grønland bruger sælskind i kunstværker og håndværksprojekter, der fortæller historier om inuits liv, tro og traditioner. Disse kunstværker bevarer og viderefører vigtige kulturelle fortællinger og viden.

Miljømæssig Forbindelse

Levevis og Økologi: Sælskindets betydning i Grønland afspejler også en dyb respekt for og forståelse af det naturlige miljø. Inuits liv har altid været tæt knyttet til sælerne og det arktiske økosystem, hvilket har krævet bæredygtige jagtpraksisser for at sikre både menneskelig og miljømæssig overlevelse.

Politisk og Social Relevans

Modstand mod Forbud og Kampagner: Sæljagt har været genstand for international debat og kritik, hvilket har ført til forbud og restriktioner på sælskind produkter i visse lande. Dette har påvirket grønlandske samfund, der er afhængige af sæljagt, og har resulteret i politisk engagement og kampagner for at beskytte rettigheder og traditioner forbundet med grønlandsk sælfangst og sælskindshåndværk.

Rettigheder og Selvbestemmelse: For mange inuit er retten til at jage sæler og bruge deres skind et spørgsmål om kulturel selvbestemmelse og retten til at opretholde traditionel livsstil.

Afsluttende Bemærkninger

Samlet set er sælskindets historie uløseligt forbundet med Grønlands historie. Fra at være et centralt element for overlevelse, til at spille en rolle i moderne grønlandsk identitet og økonomi, afspejler sælskindet både fortiden og nutiden i Grønland. Det er et symbol på modstandskraft, innovation og kulturel stolthed, der fortsætter med at definere Grønlands unikke plads i verden.

Great Greenlands etiske overvejelser omkring sælskindsmarkedet

Great Greenland er meget bevidst om de etiske overvejelser, der er afgørende for skindproduktion i dagens marked. Det er vigtigt at tage ansvar for både miljømæssige og sociale aspekter, samtidig med at de respekterer kulturarven og traditionerne omkring sæljagt.

Her er nogle af de centrale etiske overvejelser, de fokuserer på:

Bæredygtig Sæljagt: Deres skindproduktion er baseret på bæredygtig sæljagt, der er reguleret gennem kvoteordninger. Dette sikrer, at bestanden af sæler forvaltes ansvarligt, så de ikke overudnyttes og fortsat kan være en vital del af økosystemet.

Økovenlig Produktion: De stræber efter at minimere miljøpåvirkningen ved at anvende flere og flere miljøvenlige processer og materialer i deres produktion. Dette inkluderer brugen af kemikalier og energiforbrug, som de forsøger at reducere ved hjælp af grønnere teknologier og metoder. Der er fortsat langt vej – men viljen er der.

Støtte til Lokalsamfund: Deres produktion støtter lokalsamfundene i Grønland ved at skabe arbejdspladser og fremme lokal økonomisk udvikling. De arbejder tæt sammen med lokale fangere og håndværkere, hvilket styrker den kulturelle og økonomiske bæredygtighed.

Jagtpraksis: De sikrer, at al jagt foregår humant og i overensstemmelse med etiske jagtstandarder. Dette inkluderer respekt for dyrene og anvendelse af metoder, der minimerer lidelse.

Åbenhed og Transparens: De tror på vigtigheden af gennemsigtighed i deres forsyningskæde. Kunderne har ret til at vide, hvor deres produkter kommer fra, og hvordan de er fremstillet. De er derfor åbne omkring deres processer og standarder.